

۱. نحوه عملکرد اعتبار اسنادی پشت به پشت (Back-to-Back L/C) را با ذکر مثال تجاری واقعی توضیح دهید و تفاوت آن با اعتبار انتقال پذیر را تحلیل نمایید.
۲. مراحل اجرایی عملیات ریفاینانس در معاملات وارداتی را شرح دهید. چه زمانی این روش بهینه تر از سایر روش های تامین مالی است؟
۳. مفهوم اعتبارات اسنادی تضمینی (Standby L/C) را شرح دهید. چه تفاوت هایی با ضمانت نامه بانکی دارد و در چه شرایطی استفاده می شود؟
۴. با فرض نرخ بهره بین المللی ۵٪ و نرخ بهره داخلی ۲۱٪، امکان انجام عملیات آربیتراژ بهره را تحلیل کنید. اگر حجم سپرده گذاری خارجی ۵۰۰,۰۰۰ دلار باشد، سود آربیتراژ را محاسبه کنید.
۵. نحوه پوشش ریسک تبدیل ارز (Conversion Risk) در پروژه های بین المللی از منظر بانک عامل را بررسی کنید. از مدل Value at Risk (VaR) برای تحلیل استفاده نمایید.
۶. تفاوت حقوقی بین اعتبارات اسنادی بر اساس UCP 600 و ضمانت نامه های بانکی بر اساس URDG 758 را از نظر الزامات پرداخت، مسئولیت بانک و کنترل اسناد تحلیل کنید.
۷. عملکرد بانک های تأییدکننده (Confirming Banks) در اعتبار اسنادی را توضیح دهید. در چه مواردی گشایش کننده و ذی نفع خواهان تأیید اعتبار هستند؟
۸. تأثیر تحریم های بین المللی بر عملیات بانکداری خارجی را در سه سطح عملیات مالی، اعتبارات اسنادی و سوئیفت بررسی کرده و راهکارهای جایگزین را بیان نمایید.
۹. تفاوت عملیات Forfaiting با Factoring را در تجارت بین الملل شرح دهید. مزایا، ریسک ها و ساختارهای حقوقی هر یک را تحلیل نمایید.
۱۰. روند اجرای یک حواله ارزی در چارچوب قوانین OFAC آمریکا را شرح دهید. چگونه می توان در شرایط تحریم از کانال های جایگزین استفاده کرد؟
۱. در اعتبار پشت به پشت، دو L/C مستقل صادر می شود. واردکننده اعتبار اول را به نفع تاجر واسطه باز می کند، و تاجر با آن اعتبار، اعتبار دوم را به نفع فروشنده اصلی افتتاح

می‌نماید.

مثلاً یک تاجر ایرانی برای فروش کالای چینی به مشتری افغان، از اعتبار پشت به پشت استفاده می‌کند چون نمی‌خواهد نام تأمین‌کننده اصلی فاش شود.

تفاوت اصلی با اعتبار انتقال‌پذیر این است که در اعتبار انتقال‌پذیر، همان اعتبار به فروشنده نهایی منتقل می‌شود اما در پشت به پشت دو اعتبار مجزا با شرایط مشابه صادر می‌شود.

۲. ریفاینانس یا تأمین مالی مجدد، زمانی انجام می‌شود که بانک واردکننده هزینه خرید کالا را به بانک صادرکننده پرداخت می‌کند اما واردکننده بدهی خود را در چند قسط تسویه می‌نماید.

فرآیند: توافق با فروشنده → گشایش اعتبار اسنادی → پرداخت نقدی بانک به فروشنده → اقساط خریدار به بانک.

این روش زمانی بهینه است که واردکننده نقدینگی کافی ندارد و فروشنده خواهان دریافت نقدی است. بانک عامل هزینه تأمین مالی را به واردکننده منتقل می‌کند (عموماً بر اساس LIBOR یا SOFR حاشیه سود).

۳.

Standby L/C نوعی ضمانت تعهد بانکی است که فقط در صورت عدم انجام تعهد توسط مشتری فعال می‌شود. در واقع عملکردی مشابه ضمانت‌نامه دارد، اما بر اساس مقررات UCP یا ISP صادر می‌شود.

تفاوت با ضمانت‌نامه بانکی در شکل صدور، مقررات حاکم، و ساختار اجرایی است. در مواردی که طرف خارجی ضمانت‌نامه بانکی را نمی‌پذیرد، Standby L/C جایگزین می‌شود.

مثلاً در پروژه‌های عمرانی خارجی، اغلب کارفرماها فقط Standby L/C می‌پذیرند.

۴. آربیتراژ بهره زمانی اتفاق می‌افتد که اختلاف نرخ بهره بین‌المللی و داخلی منجر به سود شود.

اگر نرخ بهره داخلی ۲۱٪ و نرخ خارجی ۵٪ باشد، می‌توان با گرفتن وام در خارج و سپرده‌گذاری در داخل، سود کسب کرد.
سود آربیتراژ:

$$\text{سود} = (۲۱\% - ۵\%) \times ۵۰۰,۰۰۰ = ۱۶\% \times ۵۰۰,۰۰۰ = ۸۰,۰۰۰ \text{ دلار}$$

البته باید هزینه نقل و انتقال، ریسک نرخ ارز و محدودیت‌های قانونی لحاظ گردد. سود خالص در صورت تثبیت نرخ ارز و بدون محدودیت، ۸۰,۰۰۰ دلار خواهد بود.

۵. ریسک تبدیل ارز (Conversion Risk) ناشی از نوسانات نرخ ارز در زمان تسویه

معاملات بین‌المللی است. بانک‌ها برای پوشش این ریسک از ابزارهایی مانند VaR استفاده می‌کنند.

فرمول ساده‌شده مدل VaR:

$$\text{VaR} = \text{سرمایه} \times \text{انحراف معیار} \times \text{ضریب اطمینان}$$

مثلاً اگر ۱ میلیون دلار در معرض ریسک باشد، و انحراف معیار نوسان نرخ ۲٪، با ضریب اطمینان ۹۵٪ (۶۵.۱):

$$\text{VaR} = ۱,۰۰۰,۰۰۰ \times ۰.۰۲ \times ۱.۶۵ \approx ۳۳,۰۰۰ \text{ دلار}$$

یعنی با احتمال ۹۵٪، حداکثر زیان روزانه بانک ۳۳,۰۰۰ دلار است.
۶.

UCP 600 و URDG 758 دو مجموعه مقررات متفاوت‌اند:

ویژگی	UCP 600	URDG 758
نوع ابزار	اعتبار اسنادی	ضمانت‌نامه بانکی
پرداخت در برابر اسناد اصل عملکرد	پرداخت در صورت مطالبه	
الزامات	اسناد دقیق و تطابق الزامات	درخواست ساده بدون الزام به اسناد حمل
مسئولیت بانک	تعهد مستقیم به پرداخت در صورت مطالبه صحیح مشروط به اسناد	بنابراین، در اعتبار اسنادی کنترل اسناد حیاتی است اما در URDG تمرکز بر شرایط کلی مطالبه است.

۷. بانک تأییدکننده متعهد می‌شود در صورت انطباق اسناد، پرداخت را انجام دهد حتی اگر بانک گشایش‌کننده پرداخت نکند. این برای فروشنده خارجی اطمینان بالایی ایجاد می‌کند.

در مواردی مانند تجارت با کشورهای پرریسک یا بانک‌های ضعیف، فروشنده تأیید اعتبار را درخواست می‌کند. بانک گشایش‌کننده نیز ممکن است برای افزایش اعتبار خود، از بانک معتبر بین‌المللی بخواهد که تأیید انجام دهد.

۸. تحریم‌ها تأثیر مستقیمی بر عملیات بانکی دارند:

- در عملیات مالی: انتقال وجوه مسدود یا محدود می‌شود.
- در اعتبارات اسنادی: گشایش، تأیید یا پرداخت اعتبار ممکن نیست.
- در سوئیفت: بانک‌های تحریمی دسترسی به SWIFT را از دست می‌دهند.

راهکارها:

- استفاده از پیمان‌های پولی دو جانبه
- استفاده از ارزهای محلی یا رمزارزها
- استفاده از بانک‌های غیردولتی یا ثالث

مثلاً تجارت ایران با روسیه از طریق روبل و از طریق بانک‌های غیربرخط با سوئیفت انجام می‌شود.

۹.

Forfeiting فروش بدهی‌های میان‌مدت صادراتی با سررسید مشخص به نرخ ثابت به مؤسسه مالی است.

Factoring فروش مطالبات کوتاه‌مدت تجاری به شرکت فاکتورینگ است، با یا بدون حق رجوع.

ویژگی	Forfeiting	Factoring
مدت	میان‌مدت	کوتاه‌مدت
رجوع	بدون رجوع	اغلب با رجوع

معمولاً ندارد	نیاز به بانک ضامن	ضمانت
صادرات مصرفی/عادی	صادرات سرمایه‌ای	کاربرد

۱۰. در چارچوب OFAC، کلیه حواله‌ها باید از کانال‌های غیرتحریمی عبور کنند. هر تراکنش ارزی که به نهاد تحریم‌شده مربوط باشد، مسدود می‌شود.

فرآیند حواله:

۱. ارائه اسناد و فاکتور

۲. بررسی توسط بانک ارسال‌کننده

۳. عبور از فیلتر OFAC

۴. بررسی توسط بانک دریافت‌کننده

برای دور زدن تحریم، برخی کشورها از سیستم‌های جایگزین مانند SPFS (روسیه) یا CIPS (چین) استفاده می‌کنند. همچنین استفاده از رمزارزها یا تهاتر کالا در شرایط خاص ممکن است.